

ESG – formálne alebo pragmaticky?

ESG v SPP-D

Východiská

- SPP-D je prirodzený monopol a tým regulovaný subjekt (ÚRSO)
- SPP-D je v spoluvlastníctve štátu (51%)
- **49% podiel EPH, ktorý ESG reportuje už od 2016**
- SPP-D je emitentom verejne obchodovateľných dlhopisov na zahraničných finančných trhoch
- SPP-D je obstarávateľ podľa zákona o verejnom obstarávaní
- Vzhľadom na charakter podnikania je naším poslaním bezpečná, spoľahlivá a efektívna distribúcia ZP

Motivátory

- **Ekonomické** (fungovanie pri čo najnižších nákladoch)
- **Legislatívne** (full compliance s legislatívou, ktorá sa dotýka činnosti SPP-D)
- **Spoločenská zodpovednosť vyplývajúca z postavenia firmy:**
  - distribuujeme až **25% energetického mixu SR**
  - prevádzkujeme **Národný plynárenský dispečing**
  - sme dôležitý prvok systému **bezpečnosti dodávok plynu pre domácnosti**
  - máme implementovaný **integrovateľný systém riadenia v súlade s ISO normami**

ESG

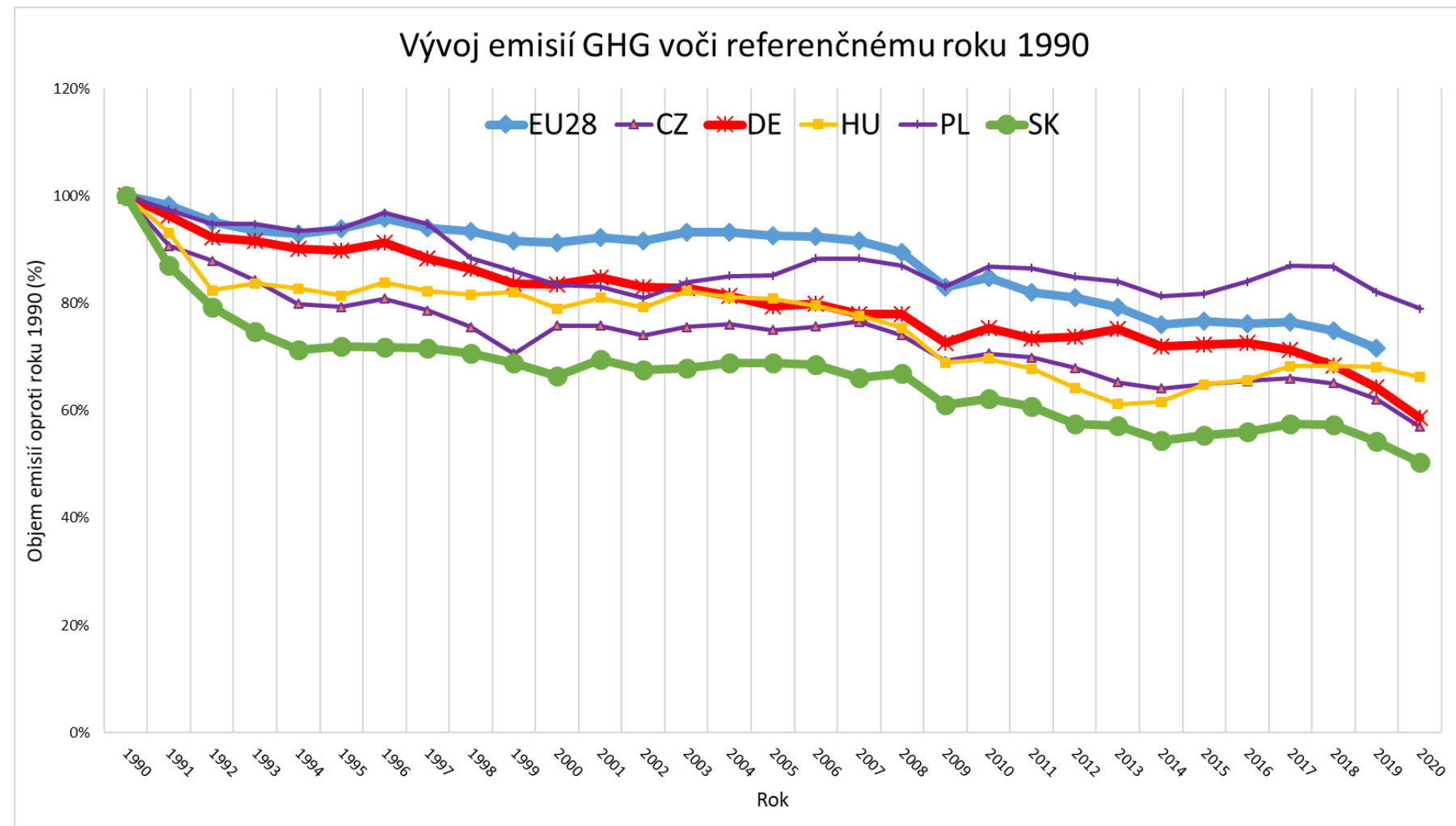
- Presadzovaná **hodnotová orientácia firmy na našich zákazníkov, zamestnancov a akcionárov – máme vhodné predpoklady na plnenie „S“ a „G“**
- Zároveň plníme a budeme plniť len tie ESG ciele, ktoré sú racionálne, praktické, prinášajú hodnotu našim zákazníkom, zamestnancom, akcionárom, dotknutým komunitám resp. majú jednoznačne celospoločenský prínos
- **„E“ je súčasťou našej komplexnej stratégie:**
  - **1. celospoločenské hľadisko (VFM)**
  - **2. v kontexte povinnosti ESG**

ZEMNÝ PLYN

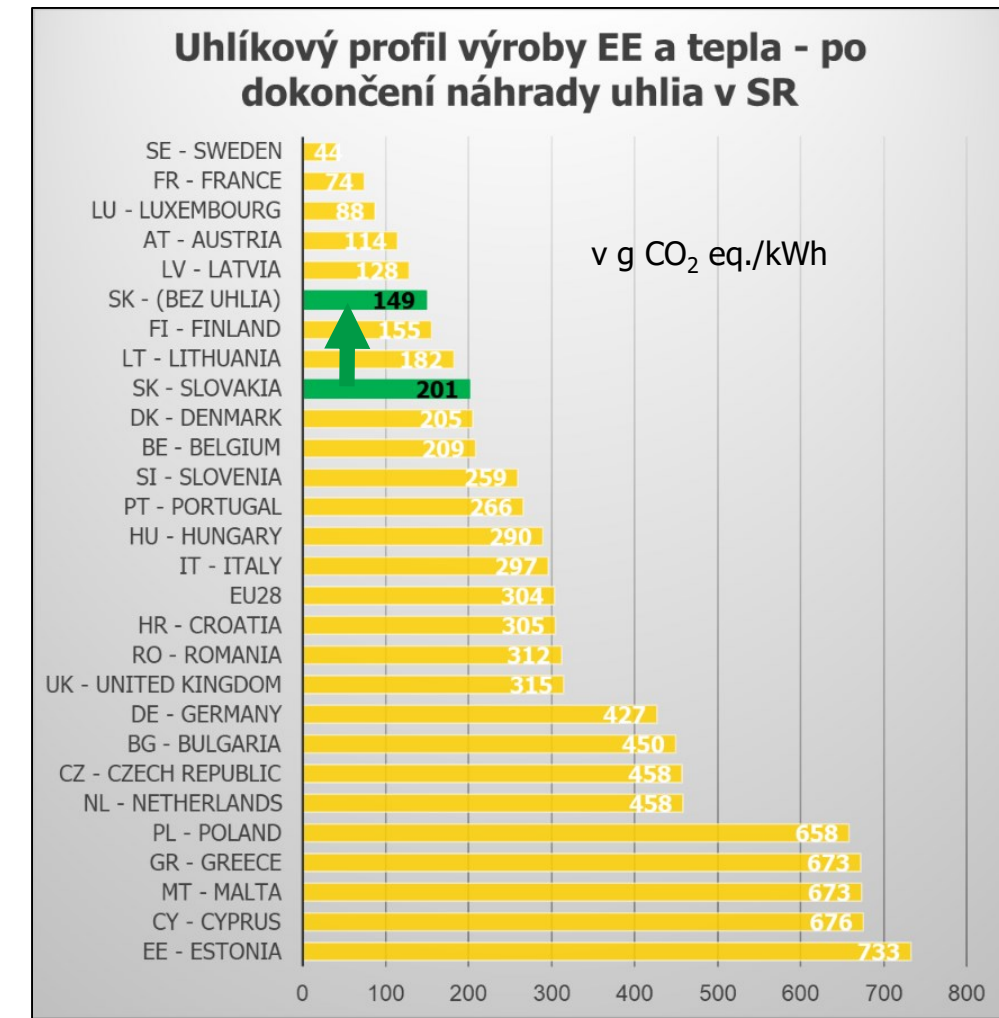
JE

Distribúcia

Emisie skleníkových plynov SR – východiskový stav

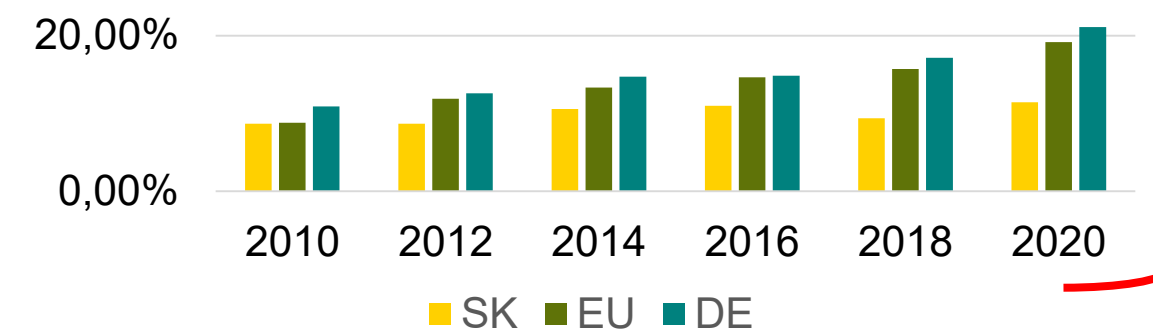

Zdroj: Eurostat

Zdroj: IEA, PORDATA 2019

Podiel OZE na konečnej spotrebe energie ≠ efektívne znižovanie emisií

Zdroj: <https://ourworldindata.org/renewable-energy>

- SR dosiahla v rámci EÚ jeden z najväčších poklesov emisií skleníkových plynov od roku 1990, najúspešnejším sektorom bola energetika.
- Po náhrade uhlia pri výrobe elektriny a tepla bude slovenská energetika 6. najčistejšia v celej EÚ (v gCO₂ na kWh elektriny a tepla).
- Je to vďaka vysokému podielu jadra a vodnej energie pri výrobe elektriny a vďaka zemnému plynu a biomase pri výrobe tepla.
- OZE budú preto v strednodobom horizonte plniť len doplnkovú úlohu pri znižovaní emisií CO₂.
- Dekarbonizácia zvýši náklady spotrebiteľom tovarov, služieb, energií a preto je dôležité ju realizovať v súlade s princípom „Hodnota za Peniaze“ („Value-for-Money“: „VFM“).

Vyššia ambícia podielu OZE 2030 v SK INEKP by nemala vyzn. prínos.

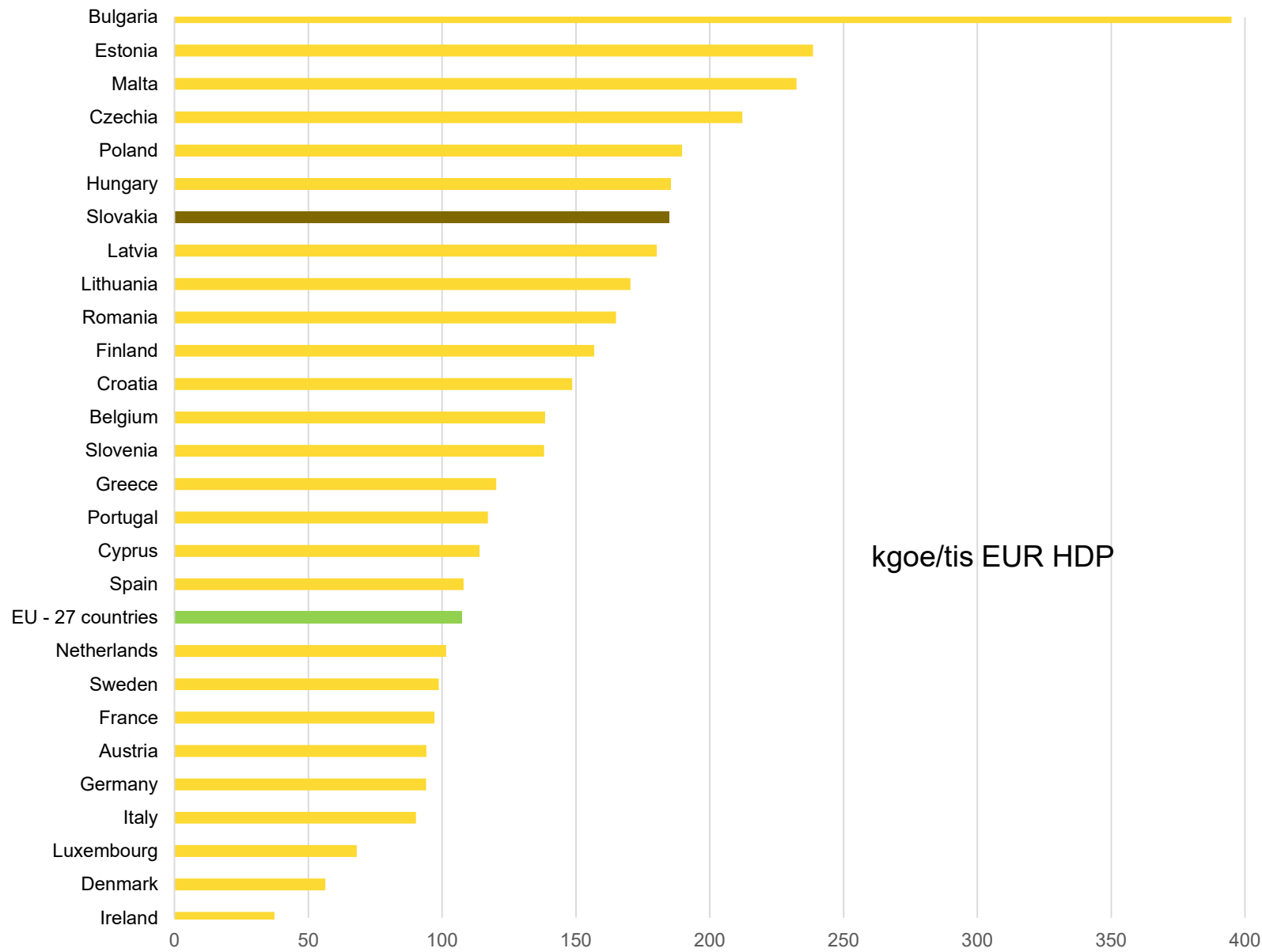
ZEMNÝ PLYN JE

Distribúcia

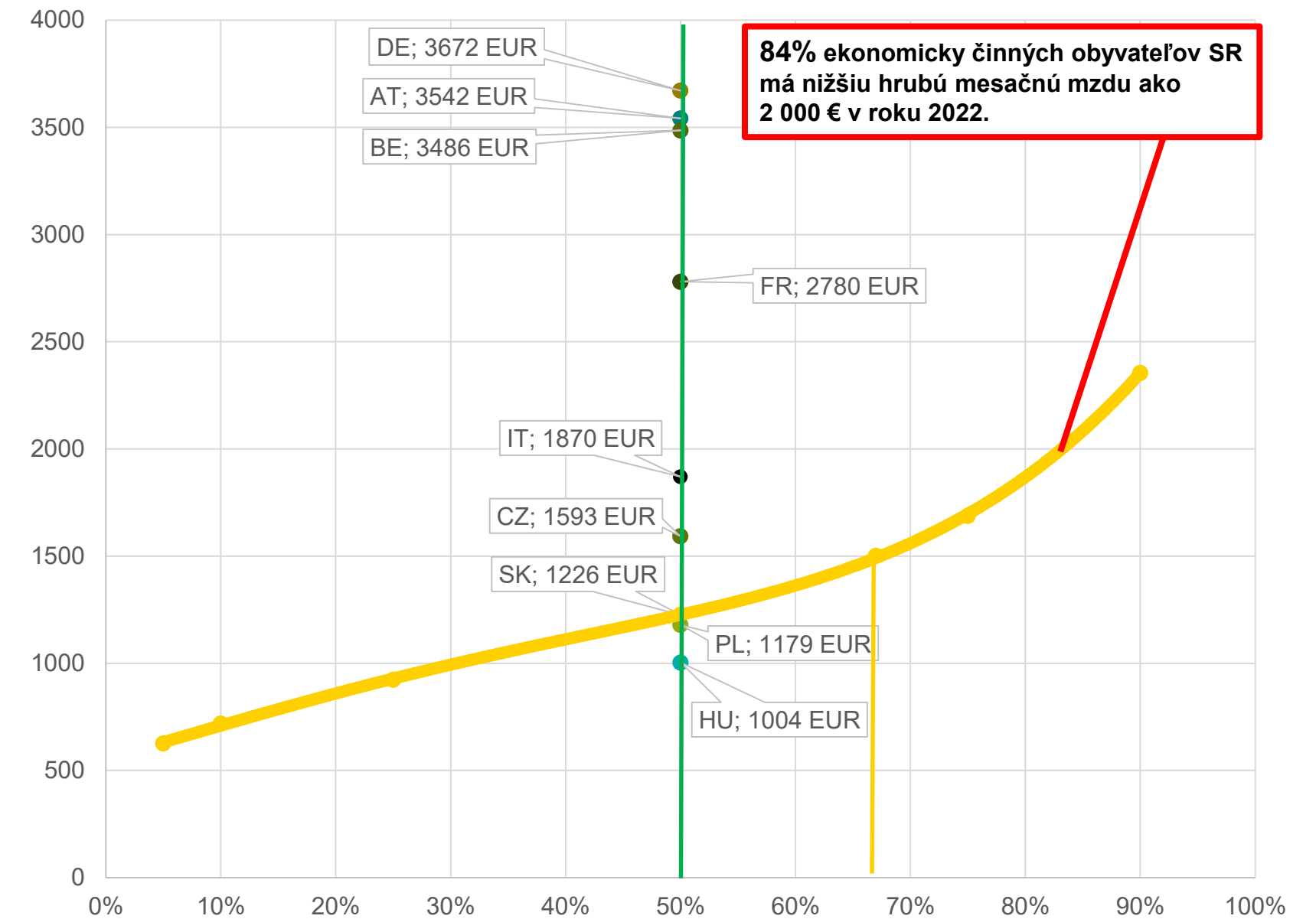
Energetická náročnosť hospodárstva / kúpna sila domácností

Energetická náročnosť hospodárstva v roku 2022

Zdroj: eurostat

Hrubá mzda v SR v roku 2022 percentily

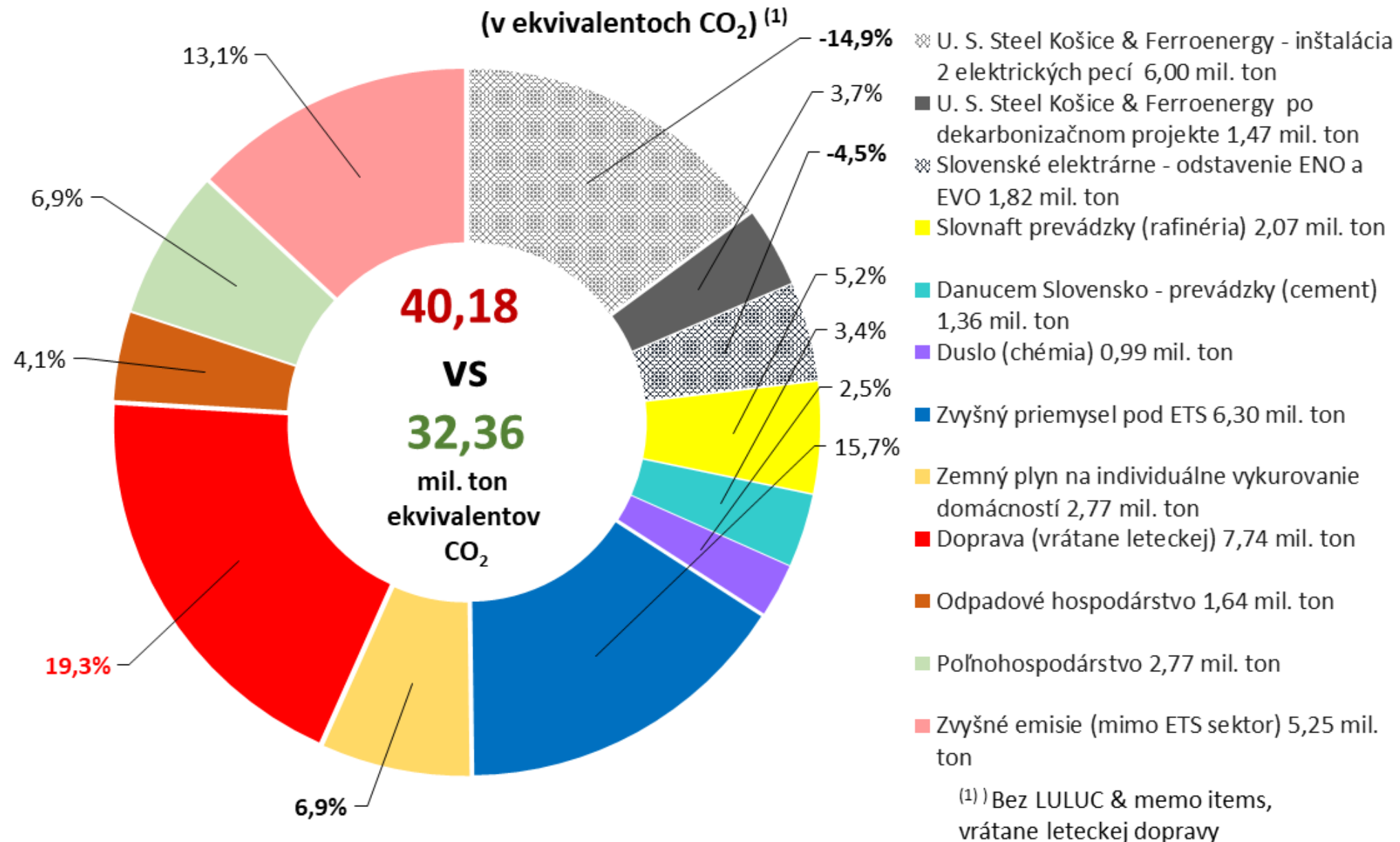

Zdroj: ŠÚ SR

Podľa údajov z roku 2020 priemerná výška nasporených aktív obyvateľov Slovenska dosiahla 13 300 EUR (3. najnižšie úspory v EÚ).

„E“ z celospoločenského hľadiska (VFM)

Emisie najväčších priemyselných producentov skleníkových plynov na Slovensku v roku 2019 a dekarbonizačné projekty (v ekvivalentoch CO₂)⁽¹⁾

- Polovica SK emisií skleníkových plynov pochádza od prevádzkovateľov, ktorí patria pod európsky systém obchodovania s emisiami skleníkových plynov - EÚ ETS.
- Jedná sa o prevažne o **veľké priemyselné a energetické závody**:
  1. Výroba železa a ocele
  2. Rafinéria
  3. Uhoľné elektrárne
  4. Výroba cementu a stavebných hmôt
  5. Výroba anorganických hnojív
- Hospodárstvo SR je energeticky veľmi náročné (v roku 2022 bolo 7. najhoršie v EÚ), potenciál úspor energie a emisií v sektore priemyslu je veľký.
- Najefektívnejšie projekty dekarbonizácie z hľadiska HzP spočívajú:
  - a) v náhrade uhlia v energetike (tepelné elektrárne Nováky, Vojany a CZT)
  - b) v zavedení elektrických oblúkových pecí v železiarňach Košiciach (investícia cca 1,5 mld. EUR, pokles celkových emisií CO₂ v SR o cca 20%)
- Naopak, elektrifikácia individuálneho vykurovania zemným plynom (cca 800 tis. domácností) by stála 23 mld. € a znížila by emisie SR o 3,6%.

Zdroj: eurostat, SPP – distribúcia, a.s., ICZ Slovakia, a.s.

Rok 2019 možno považovať za štandardný rok bez vplyvu pandémie a geopolitickej situácie v r. 2022.

ZEMNÝ PLYN JE

Distribúcia

Emisie skleníkových plynov – zistenia/odporúčania

V SR je nevyhnutné vzhľadom na ekonomickú silu štátu a kúpnu silu spotrebiteľov zvolit' dekarbonizáciu podľa princípu VFM.

Kľúčovým „E“ cieľom musí byť znižovanie emisií CO₂ - ostatné ciele (podieľ OZE, energetická efektívnosť, energetická hospodárnosť budov) len ako pomocné
e.g. podpora tepelných čerpadiel v ZelDom vs VFM USS

Verejné politiky a zdroje nastaviť a alokovať podľa jasných kritérií:

- ▶ Incremental Cost / Zníženie CO₂
- ▶ Alokované verejné zdroje / Zníženie CO₂

Z pohľadu štátu by mal byť proces dekarbonizácie riadený ako 1 projekt = úloha spolupráce MŽP, MHSR, MDaV, MF, MIRRI, ÚV.

Pri prijímaní záväzkov SR by vždy mali byť vyhodnocované ich dopady a to nielen environmentálne, ale aj socio-ekonomické.

Kontext povinnosti ESG

Príprava

Gap analýza

Vyhodnotenie dvojitej materiality

Projektový team

Výber poradcu

Praktické aspekty

Tlačí firmy do environmentálne udržateľného správania.

Vytvára hodnotový rámec do budúcnosti.

Environmentálne dopady, ktorých eliminácia nedáva finančný a/alebo praktický zmysel.

Sociálne dopady, ktoré vyplývajú z prirodzených špecifik odvetvia.

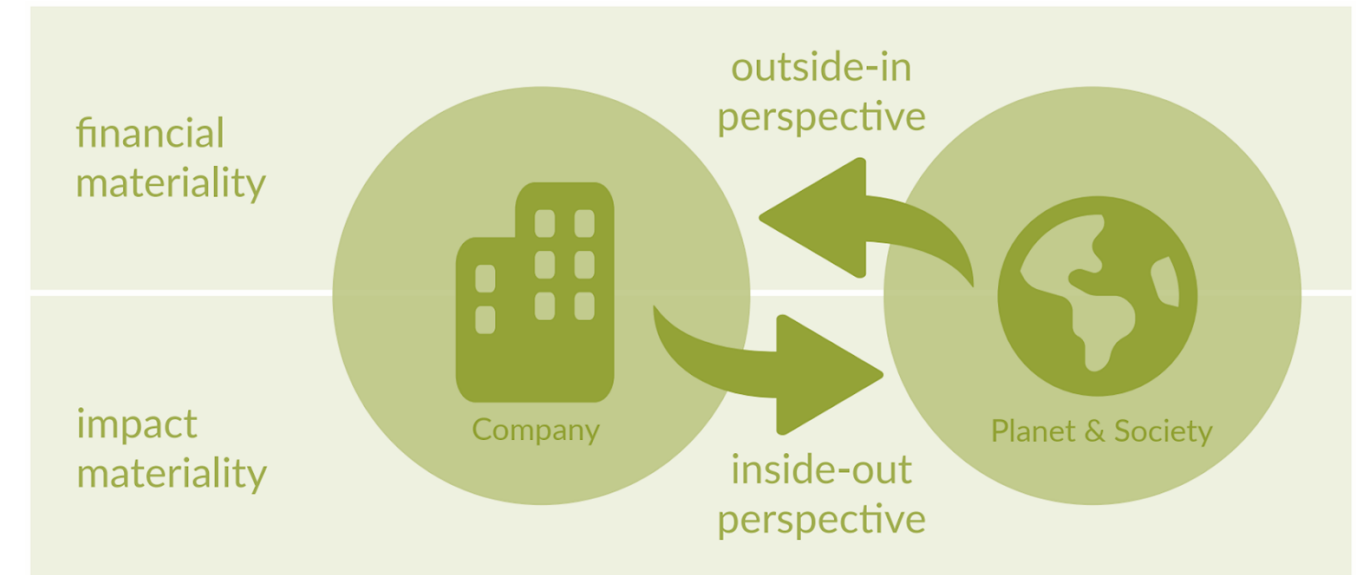
Zvyšovanie byrokratickej záťaže firmy/vyššie náklady pre firmy.

Relevantné špeciálne pre firmy vystavené medzinárodnej konkurencii.

Vyhodnotenie dvojitej materiality

DVOJITÁ materialita

- kľúčový koncept v rámci štandardov ESRS
- dokument vyžadovaný audítorom pri audite ESG reportu
- spoločnosti musia pri reportovaní zohľadňovať a vyhodnocovať 2 aspekty:

1. Vplyv firmy na životné prostredie a spoločnosť = DOPADOVÁ materialita

Firmy musia analyzovať a reportovať o tom, ako ich aktivity ovplyvňujú životné prostredie, sociálne aspekty a aspekty správy a riadenia – napr. emisie skleníkových plynov, znečistenie ovzdušia, pracovné podmienky, etické správanie a pod.

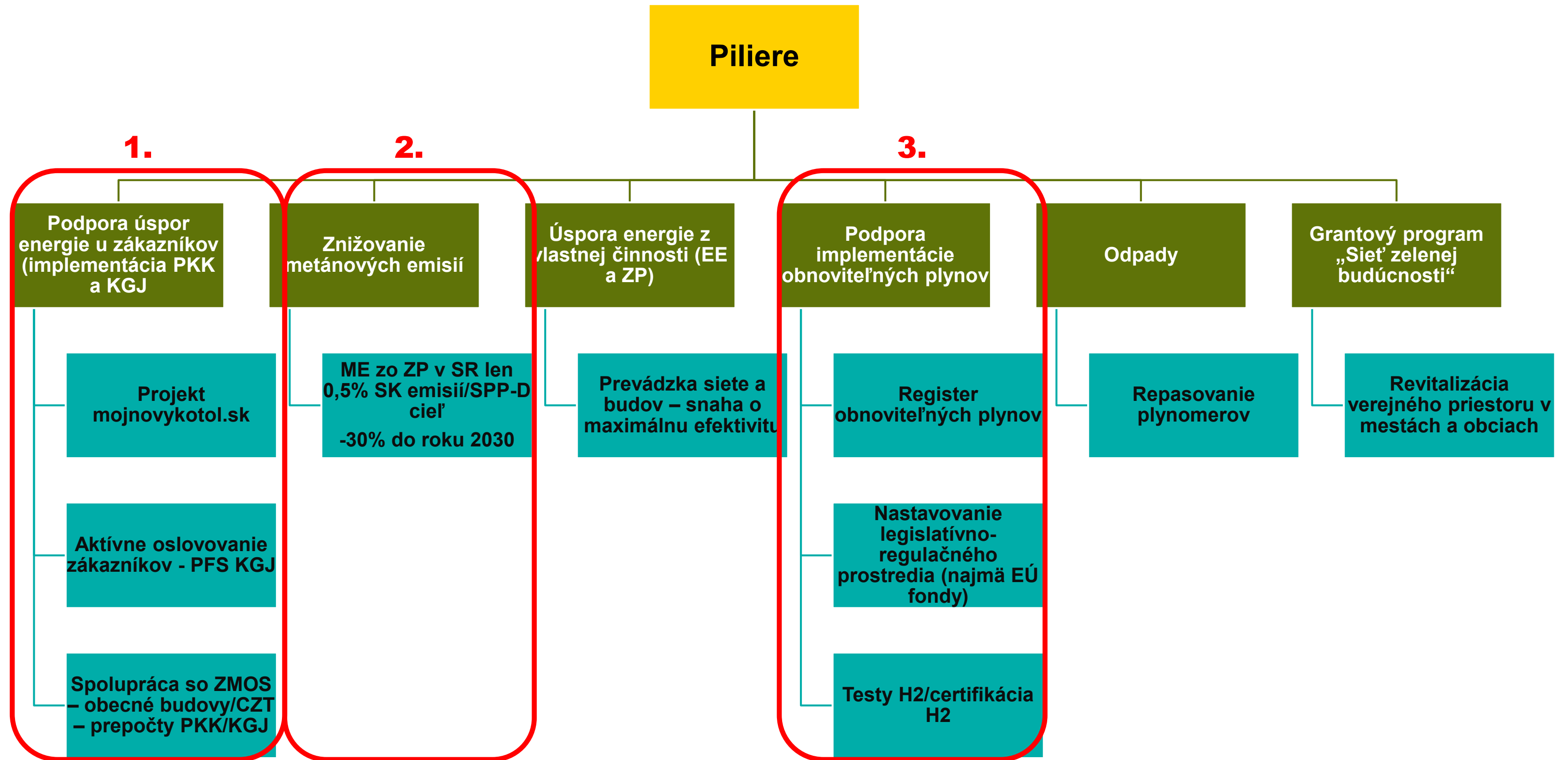
2. Vplyv environmentálnych a sociálnych faktorov na spoločnosť = FINANČNÁ materialita

Firmy musia analyzovať a reportovať o tom, ako environmentálne a sociálne faktory ovplyvňujú ich finančnú výkonnosť a vyhliadky – napr. riziká súvisiace so zmenou klímy, nedostatkom zdrojov, reguláciou a pod.

ESG v SPP-D: „E“ element

Príklad VFM opatrenia: Podpora plynových kondenzačných kotlov

Výhody pre domácnosti

- Instantná úspora 15%-23% nákladov na plyn.
- Investícia do H2 Ready technológie.
- Minimálne technické úpravy = okamžité opatrenie na riešenie energetickej krízy = široká akceptácia, rýchlejšia návratnosť.
- Modulácia tepelného výkonu – zatepliť môžeme neskôr bez dopadu na parametre inštalovaného PKK dnes.
- TCO plynových kondenzačných kotlov sú o 30% nižšie oproti TČ.

Výhody pre štát

- Nižšie potrebné kompenzácie cien plynu v ďalších rokoch, resp. podstatná časť dotácie na PKK sa štátu vráti v najbližších rokoch.
- Významný príspevok k plneniu environmentálno - energetických cieľov EÚ:
  - instantná úspora 15%-23% emisií CO₂ z jednej inštalácie,
  - zlepšenie kvality ovzdušia,
  - instantné zníženie spotreby energií - cieľ energetickej efektívnosti,
  - potenciál ďalšieho zníženia emisií vďaka následnému zatepleniu, soláru a zeleným plynom – celkové zníženie emisií spolu s PKK o 50-80%.

Program Obnov dom predpokladá rekonštrukciu 25 367 RD s objemom financií na úrovni 424 mil. EUR (po implementácii požiadaviek REPowerEU). Úspora emisií takto zrekonštruovaných RD s tepelným čerpadlom by mohla dosiahnuť počas životnosti TČ 15 rokov úroveň 2,6 mil. tCO₂. Ak by sme z tohto istého rozpočtu vymenili všetkých 401 tis. nekondenzačných plynových kotlov s dotáciou na úrovni 1 060 EUR na jeden plynový kondenzačný kotol (PKK), ušetrili by sme počas minimálnej životnosti kotla 15 rokov 8,4* mil. tCO₂.

*Ak by sa nový PKK inštaloval v priemernom rodinnom dome v SR (228 m² - podľa materiálu MDaV: „Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov“). Ak by sme ráтали dosiahnuteľné emisné úspory z 401 tis. výmen nekondenzačných plynových kotlov za kondenzačné, podľa priemerných spotrieb zemného plynu rodinných domov a bytov, tak odhadovaná ročná úspora emisií predstavuje približne 300 tis. tCO₂, čo znamená počas životnosti nových PKK (15 rokov) kumulatívnu úsporu 4,5 mil. tCO₂.

Úspešné znižovanie metánových emisií

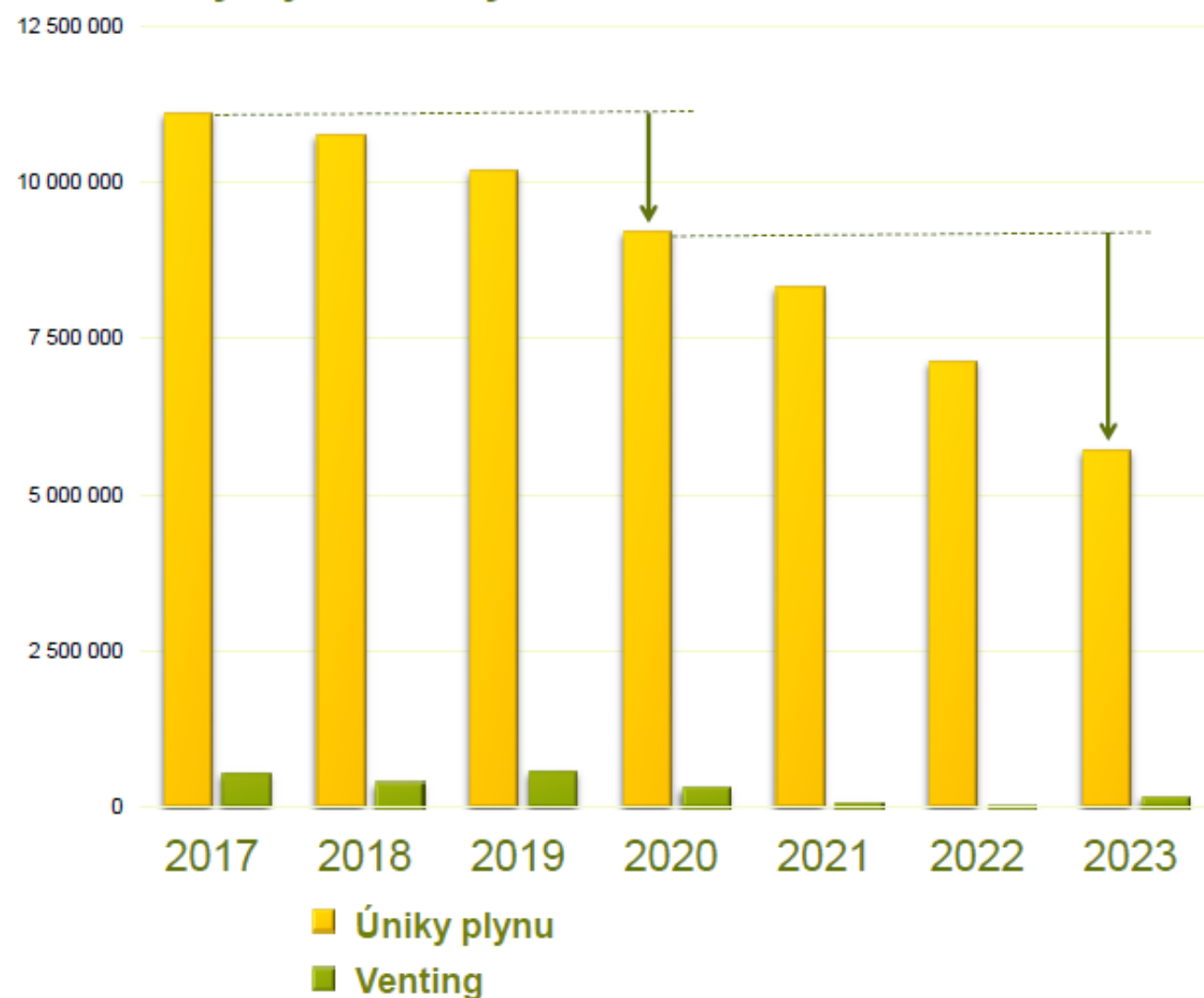
Metánové emisie sú kľúčový dopad činnosti SPP-D v rámci Scope 1 ESG, na ich čo najefektívnejšej eliminácii však dlhodobo pracujeme, bez ohľadu na aktuálnu povinnosť ESG reportingu.

Ciel': 30% pokles 2020-2030

Opatrenia:

- ✓ Od 2020 – častejšia kontrola tesnosti ocele
2 roky ► 1 rok ► 6 mesiacov
- ✓ Kratšia doba trvania únikov
2017: 230 dní ► 2020: 203 dní ► 2023: 132 dní
- ✓ Zrýchlenie opráv nájdených únikov
2021: 51 dní ► 2022: 34 dní ► 2023: 19 dní
- ✓ Zastabilizovaná únikovosť
1900 priemer 2020 – 2022 ► 1600 v 2023
- ✓ Skôr nájdený únik ► menšia diera v potrubí
priemerná diera STL pl.: 2018 – 2mm ► 2023 – 1,5mm
- ✓ Jasný investičný plán rekonštrukcií plynovodov

Vývoj metánových emisií v SPP-distribúcia

Rozvoj distribúcie obnoviteľných plynov – H2 a biometán

Vlastný projekt H₂PILOT:

- Laboratórne testy a štúdie s TU Košice (2020-22).
- 10% blending na úrovni distribučnej siete v obci Blatná na Ostrove s 300 odbernými miestami (2022).
- **Jasné ciele pre H₂:**
  - **VTL = 5% H₂ certifikácia do 2025**
  - **Miestne siete = 10% H₂ certifikácia do 2025**
  - **Investičný plán 100% H₂ vodíkovodov do 2050:**

- Potenciál výroby **biometánu** v SR je na úrovni cca **500 mil. m³**.
- Možnosti výroby **biometánu**:
  - a) konverzia bioplynových staníc na biometánové stanice (BMS),
  - b) výstavba nových biometánových staníc so zámerom využitia:
    - BRKO, kuchynského a reštauračného odpadu,
    - odpadov z rastlinnej a živ. výroby, potraviny po dát. spotreby.

- V súčasnosti je do siete SPP - D pripojená jedna BMS v meste Jelšava (6 mil. m³ biometánu p. a.), ďalších 7 prevádzkovateľov bioplynových staníc má vydané technické podmienky pripojenia BMS do našej siete.
- Register obnoviteľných plynov na vydávanie a prevod záruk pôvodu obnoviteľných plynov (v prevádzke od 6/23, SPP-D); dnes 16 komerčných účtov.

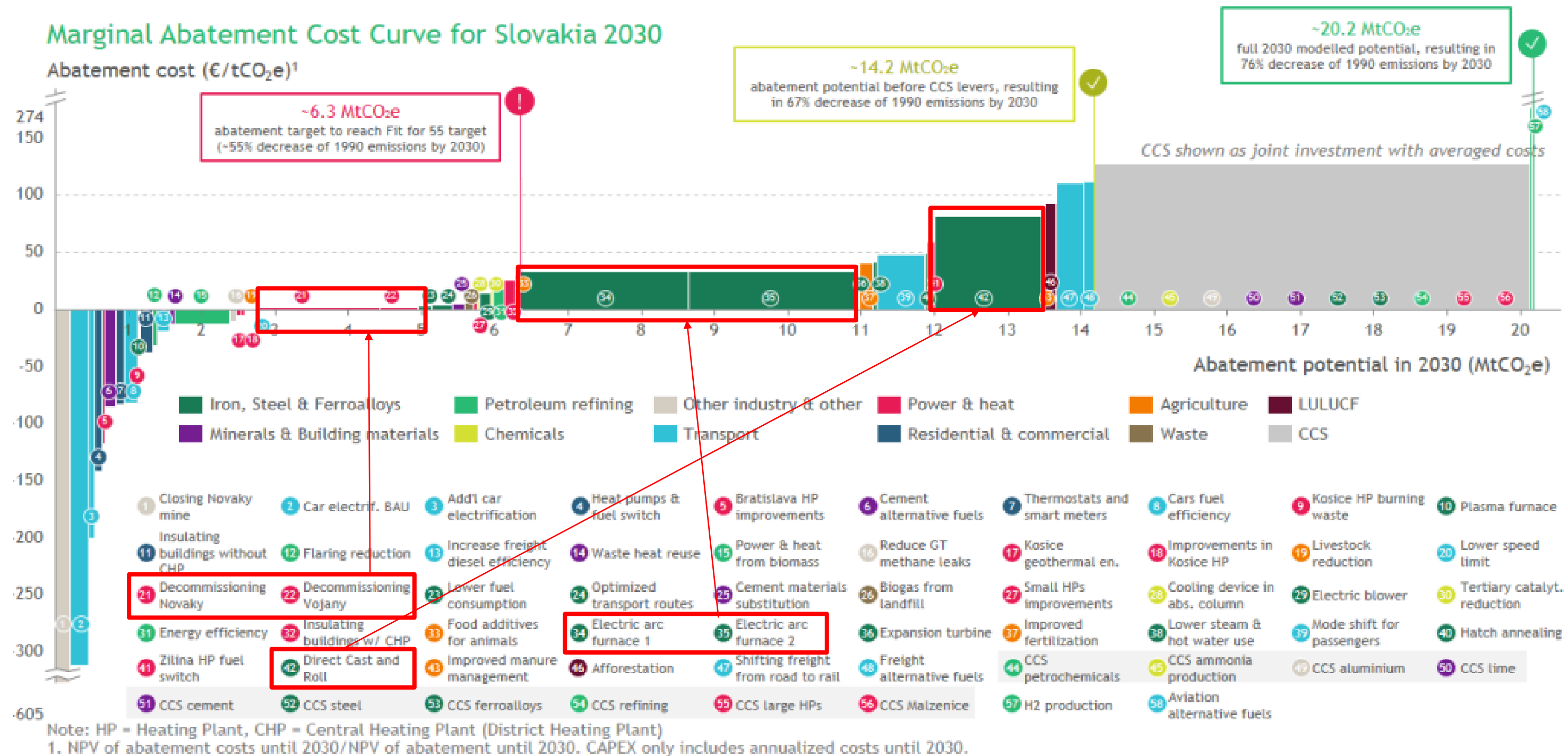
Prílohy

ZEMNÝ PLYN JE

Distribúcia

Ukazovateľ efektivity – Marginal Abatement Cost Curve – MACC

Zdroj: ÚHP, MF SR, 2022

https://www.mfsr.sk/files/archiv/35/Decarbonization-of-the-Slovak-economy-by-2030_study-062022.pdf

ZEMNÝ PLYN

Distribúcia SPP